

Przemysław TROJAN

Przegląd faunistyczny *Stratiomyidae* (Diptera) Polski

Praca niniejsza stanowi zestawienie danych dotyczących występowania *Stratiomyidae* na ziemiach Polski. Opracowano je na podstawie materiałów znajdujących się w zbiorach Instytutu Zoologii PAN w Warszawie, Katedry Zoologii Systematycznej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Instytutu Zoologicznego Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Muzeum Tatrzańskiego. Ponadto zebrano dane o występowaniu poszczególnych gatunków jakie rozproszone są w często trudno dostępnym piśmiennictwie faunistycznym dotyczącym terenów Polski. Dane te, o ile to było możliwe, zostały skontrolowane w oparciu o zachowane materiały dowodowe. Wykaz obejmuje 58 gatunków *Stratiomyidae*, których występowanie w Polsce zostało stwierdzone i przedstawia aktualny stan poznania ich rozmieszczenia na obszarze Polski.

W porównaniu z innymi rodzinami muchówek *Stratiomyidae* Polski zbadane są dość dobrze. Do czasów dzisiejszych wykazano z naszego kraju wszystkie gatunki występujące na obszarach nizin Europy środkowej, stwierdzono również szereg gatunków charakterystycznych dla obszarów Europy północnej i południowej. Dokładniejszego zbadania wymagają jedynie gatunki należące do rodzaju *Ozycera* MEIG., których larwy żyją w strumieniach górskich oraz gatunki *Nemotelus* LATR. występujące na słonawiskach. Muchówki z tych siedlisk nie są na terenach Polski zbadane dokładnie.

Badania faunistyczne *Stratiomyidae* Polski rozpoczęto jeszcze w pierwszej połowie XIX w. (1840 r.). Ostatnia praca zawierająca wzmianki o tej rodzinie została opublikowana w roku 1935. Niniejsze zestawienie stanowi więc podsumowanie dorobku ponad stulecia badań. Na Pomorzu Szczecińskim badali *Stratiomyidae* G. SCHROEDER, E. SCHMIDT, HANAU i TRIEPKE. W okolicach Kołobrzega zbierał materiały GRÜN WALDT. Duży zbiór tej rodziny z okolic Słupska i Ustki zestawił O. KARL. Pomorze Gdańskie i Pojezierze Mazurskie zbadali G. CZWALINA, H. BRISCHKE i H. HAGEN, zaś Bory Tocholskie H. RÜBSAAMEN. Materiały z Puszczy Białowieskiej opracował P. SACK. W okolicach Słubic nad Odrą pracował M. P. RIEDEL, w województwie poznańskim zbierał materiały H. LOEW. Obszerne opracowanie terenów Ciechocinka, okolic Warszawy i Skierniewic opublikował J. SZNABL. Liczne tereny w Polsce południowej zbadali K. BOBEK i M. NOWICKI, obszerny wykaz *Stratiomyidae* Kotliny Sądeckiej zawiera praca W. GRZEGORZKA. Tereny Dolnego Śląska zbadali SCHUMMEL, SCHNEIDER

i SCHOLZ. W czasach współczesnych obszerne materiały *Stratiomyidae* z terenów Polski zebrali: R. GAJEWSKA, A. GOLJAN, W. MIKOŁAJCZYK, A. MOŃKO, S. NOWAKOWSKI, B. PISARSKI, A. RIEDEL oraz autor niniejszego opracowania. Materiały z Bieszczadów zebrała i opracowała R. BAŃKOWSKA. Pełen wykaz piśmiennictwa dotyczącego ziem Polski znajduje się na końcu tej pracy.

Występujące w Polsce gatunki *Stratiomyidae* można podzielić na pięć odrębnych grup biologicznych. Różnią się one pod względem środowiska życiowego larw. Są to: wodne — 53,5% gatunków, glebowe — 34,5%, żyjące w drewnie — 8,5%, myrmekofilne — 1,75%, pasożytnicze — 1,75%. Zdecydowana większość gatunków to formy odbywające swój rozwój w środowiskach wodnych lub glebowych. Zasięgi gatunków występujących w Polsce zazwyczaj są bardzo szerokie i obejmują cały jej obszar. Są to gatunki o rozmieszczeniu europejskim lub środkowoeuropejskim. Tylko 14 polskich gatunków *Stratiomyidae* ma ograniczone obszary występowania. Siedem gatunków spotyka się wyłącznie w górach; są to z glebowych *Acanthomyia dubia* i *Beris geniculata*, a z wodnych *Stratiomys concinna*, *S. ruficornis sublunata*, *Oxycera dives*, *O. pygmaea* i *O. terminata*. Gatunki te można by w zasadzie określić jako alpejskie lub borealno-alpejskie, jednak niektóre z nich w Europie zachodniej występują również na nizinach; do gatunków prawdziwie alpejskich z polskich *Stratiomyidae* możemy zaliczyć jedynie *Oxycera dives*, zaś do borealno-alpejskich *Acanthomyia dubia* i *Beris geniculata*. Ten ostatni gatunek wymieniany jest dość często również z nizin Europy, jednak jak stwierdził LINDNER (1938), dane te oparte są na błędnych oznaczeniach.

Gatunków wykazujących rozmieszczenie bardziej południowe wśród *Stratiomyidae* Polski stwierdzono osiem, są to: *Chorisops tibialis*, *Stratiomys cenisia*, *S. concinna*, *S. ruficornis sublunata*, *Lasiopa villosa*, *Chloromyia melampogon*, *Chrysochroma bipunctatum* i *Actina nitens*. Dwa pierwsze rozmieszczone są w Europie dość szeroko, jednak pospolitsze tylko w części południowej. *Stratiomys concinna* i *S. ruficornis sublunata* występują w górach, ich stanowisko w Tatrach stanowi najbardziej wysunięty na północ punkt zasięgu. Trzy ostatnie gatunki należą do form nizinnych naziemnych. *Lasiopa villosa* został złowiony na Dolnym Śląsku tylko jeden raz, jest to jedyne stanowisko tego gatunku na północ od łuku Karpat, ponieważ północna granica jego występowania przebiega przez Austrię. Występowanie w Polsce *Chrysochroma bipunctatum* wymaga sprawdzenia.

W zamieszczonym niżej wykazie gwiazdka przed nazwą miejscowości oznacza, że autor badał materiały stanowiące podstawę publikacji, bądź też okazy złowione w wymienianej miejscowości, co stanowi wystarczające potwierdzenie występowania. Petitem wyróżniono nowe stanowiska. Cyfry rzymskie oznaczają miesiące połowów.

PRZEGLĄD GATUNKÓW

Podrodzina *Solvinae*

Solva maculata (MEIGEN)

Podawany z Puszczy Białowieskiej, VII (SACK 1925).

Solva marginata (MEIGEN)

Wykazywany z okolic Poznania (SCHINER 1855); Warszawy, VI (SZNABL 1881); Krakowa (NOWICKI 1873); Wrocławia (SCHINER 1855) i z Dolnego Śląska (SCHOLZ 1850).

Okolice Szczecina, V, leg. E. HANAU; Kołobrzeg, VII; Puszcza Kampinoska, VI, leg. P. TROJAN.

Podrodzina *Beridinae*

Allognosta vagans (LOEW)

Kotlina Sądecka (GRZEGORZEK 1873, NOWICKI 1873).

Beris chalybeata (FÖRSTER)

*Okolice Słupska, Ustka, VI-VII (KARL 1935); Pojezierze Mazurskie (CZWAŁINA 1893); Dolny Śląsk (SCHOLZ 1850, SCHINER 1855); Bieszczady (BAŃKOWSKA 1971).

Puszcza Białowieska, V, leg. B. PISARSKI; Puszcza Kampinoska, V-VI, leg. P. TROJAN; Szklarska Poręba, VII, leg. G. SCHROEDER; dolina Nidy – las Dębina, V, leg. P. TROJAN; okolice Zamościa, V, leg. B. PISARSKI.

Beris clavipes (LINNAEUS)

*Okolice Szczecina, V-VI (SCHROEDER 1910, 1912); *okolice Słupska, V-VII (KARL 1935); Pojezierze Mazurskie (CZWAŁINA 1893); okolice Poznania (LOEW 1840); Chodecz pow. Włocławek, VI-VIII (SZNABL 1881); Dolny Śląsk (SCHINER 1855); Kotlina Sądecka (GRZEGORZEK 1873); Karpaty (NOWICKI 1873); Bieszczady (BAŃKOWSKA 1971).

Dolina Nidy, VI.

Beris fuscipes MEIGEN

Bieszczady (BAŃKOWSKA 1971).

Dolina Nidy (Dębina polana), 1 ♂ 4 ♀♀, 17 V 1957.

Beris geniculata CURTIS

Kotlina Sądecka (GRZEGORZEK 1873); Bieszczady (BAŃKOWSKA 1971).

Szklarska Poręba, 1 ♂, VI-VII 1905 leg. G. SCHROEDER, Duszniki; 2 ♀♀, VI 1928 leg. M. P. RIEDEL; Bystrzyca Kłodzka (góra Śnieżnik) 2 ♀♀, 17 VIII 1956 i Zawoja Barańcowa pow. Sucha Podhal., 1 ♂, 5 VII 1955 leg. A. RIEDEL.

Beris morrissi DALE

*Okolice Szczecina, VI-VII (SCHROEDER 1910, 1911); *Słupsk, 5 ♂♂, VII 1911-1932 (KARL 1935); góry i podgórze Dolnego Śląska (SCHOLZ 1850);

Tatry (NOWICKI 1873); Bieszczady (BAŃKOWSKA 1971).

Kołobrzeg, 6 ♂♂ ♀♀, VII 1938 leg. W. GRÜN WALDT; Szklarska Poręba, 2 ♂♂ ♀♀, VII 1910-1914.

Beris vallata (FÖRSTER)

*Pomorze Szczecińskie, V-VIII (SCHROEDER 1910, 1911); Słupsk, VI-VII (KARL 1935); Sopot, Oliwa (CZ WALINA 1893); Pojezierze Mazurskie (HAGEN 1849); Puszcza Białowieska, VII (SACK 1925); okolice Poznania (LOEW 1840); Ciechocinek, Chodecz pow. Włocławek, Skierniewice (SZNABL 1881); Dolny Śląsk (SCHOLZ 1850, SCHINER 1855); południowa Polska¹ (NOWICKI 1873); Kotlina Sądecka (GRZEGORZEK 1873).

Wyspa Wolin, VII; Kołobrzeg, VII; dolina Nidy - Młodzawy, VI.

Acanthomyia dubia (ZETTERSTEDT)

Dolny Śląsk (SCHOLZ 1851, SCHINER 1855); Ojców, VII-VIII (SZNABL 1881).

Szklarska Poręba, 1 ♂, 29 VII 1910 leg. G. SCHROEDER; Tatry - g. Żar, 1 ♀, 30 VIII 1955 leg. B. PISARSKI.

Actina nitens (LATREILLE)

Dolny Śląsk, tereny górskie (SCHINER 1855); Bieszczady (BAŃKOWSKA 1971).

Dolina Nidy - Dębina polana, 24 V 1958.

Chorisops tibialis (MEIGEN)

Dolny Śląsk (SCHINER 1855); Bieszczady (BAŃKOWSKA 1971).

Podrodzina Stratiomyinae

Stratiomys cenisia MEIGEN

Sopot, Oliwa (CZ WALINA 1893).

Pojezierze Pomorskie - Szczecin-Warszewo, Goleniów, VI, leg. BOLLOW; Pojezierze Mazurskie; dolina Nidy - Krzyżanowice, Skowronno, VI.

¹ W wielu przypadkach nie da się dokładnie określić miejsc, z których pochodzą zebrane przez NOWICKIEGO materiały.

Stratiomys chamaeleon (LINNAEUS)

*Pojezierze Szczecińskie, VI–VIII (SCHROEDER 1910); *okolice Słupska, VI–VIII (KARL 1935); Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Puszcza Białowieska, VI–VII (SACK 1925); okolice Poznania (LOEW 1840); Ciechocinek, *Warszawa, *Skierniewice, Ojców (SZNABL 1881), okolice Krakowa, IX (BOBEK 1893). Kotlina Sądecka (GRZEGORZEK 1893); okolice Przemyśla, VI–VIII (BOBEK 1894); Dolny Śląsk, przedgórze (SCHINER 1855); Śląsk (SCHINER 1855); Tatry (LOEW 1870, NOWICKI 1873, BOBEK 1890); Bieszczady (BAŃKOWSKA 1971).

Kołobrzeg, VII; Pojezierze Pomorskie; okolice Płocka, VI–VIII; Ostrów Mazowiecka; Puszcza Kampinoska; Sochaczew; Rogów pow. Brzeziny; Puławy, Kazimierz, V; Kielce, VI; dolina Nidy – Grabowiec, Krzyżanowice, Skowronno; Pieniny, VIII.

Stratiomys concinna MEIGEN

?Pojezierze Mazurskie (CZVALINA 1893), Tatry – Hruby Regel, VII (BOBEK 1890).

Stratiomys equestris MEIGEN

Pojezierze Mazurskie (HAGEN 1849); Ojców, VI–VII (SZNABL 1881).

Puławy – Marcule, 1 ♀, 1899; dolina Nidy – Młodzawy, 1 ♀, 29 VIII 1956.

Stratiomys furcata FABRICIUS

*Pojezierze Pomorskie, VI–VIII (SCHROEDER 1910); Szczecin, *okolice Słupska, VI–VIII (KARL 1935); Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); *Pojezierze Mazurskie, VIII (CZVALINA 1893); okolice Poznania (LOEW 1840); Chodecz pow. Włocławek, Lelów, okolice Warszawy, VI–VIII (SZNABL 1881); okolice Wrocławia, Dolny Śląsk (SCHNEIDER 1852); południowa Polska (NOWICKI 1873); Tatry (LOEW 1870, NOWICKI 1873).

Puszcza Kampinoska, VI–VIII; Częstochowa – Złoty Potok, VIII; dolina Nidy – Grabowiec, Krzyżanowice, Skowronno, V–VIII.

Stratiomys longicornis (SCOPOLI)

*Pomorze Szczecińskie, V–VII (SCHROEDER 1910); *okolice Słupska, V–VIII (KARL 1935); Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie (HAGEN 1849); okolice Poznania (SCHINER 1855), Chodecz pow. Włocławek, Warszawa, VI–VII (SZNABL 1881); Kraków, VI (BOBEK 1893); południowa Polska (NOWICKI 1873); Kotlina Sądecka (GRZEGORZEK 1873); Przemyśl, VI–VII (BOBEK 1894).

Okolice Olsztyna, V, leg. R. BIELAWSKI; Kraków-Lagiewniki, VII.

Stratiomys potamida MEIGEN

*Pojezierze Szczecińskie, VI-VIII (SCHROEDER 1910); *okolice Słupska (KARL 1935); Pojezierze Mazurskie (CZVALINA 1893); Dolny Śląsk (SCHINER 1855).

Stratiomys ruficornis var. *sublunata* LOEW

Tatry (LOEW 1870, NOWICKI 1873, ?BOBEK 1890).

Odontomyia annulata (MEIGEN)

Dolny Śląsk (SCHUMMEL 1893).

Odontomyia argentata (FABRICIUS)

*Okolice Szczecina, IV-V (SCHROEDER 1910, 1911); *okolice Słupska, IV-V (KARL 1935); Pojezierze Mazurskie (CZVALINA 1893); Skierniewice, IV (SZNABL 1881); Głogów, Dolny Śląsk (SCHINER 1855); Kotlina Sądecka (GRZEGORZEK 1873, NOWICKI 1873).

Dolina Nidy - Krzyżanowice, IV, leg. P. TROJAN.

Odontomyia hydroleon (LINNAEUS)

*Pomorze Szczecińskie, VI-VIII (SCHROEDER 1910); *Słupsk, VI-VIII (KARL 1935); Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Sopot, Oliwa, Pojezierze Mazurskie (CZVALINA 1893, HAGEN 1849); Puszcza Białowieska, VII (SACK 1925); okolice Poznania (LOEW 1840); Ciechocinek, Warszawa, Skierniewice, VI-VIII (SZNABL 1881); Dolny Śląsk (SCHINER 1855); Kotlina Sądecka (NOWICKI 1873, GRZEGORZEK 1873); południowa Polska, Karpaty (NOWICKI 1873); Tatry, VII-VIII (LOEW 1870, NOWICKI 1873, BOBEK 1890); Bieszczady (BAŃKOWSKA 1971).

Puszcza Kampinoska, VII; dolina Nidy, VI-VIII; okolice Niska, VII; Pszczyna, VII; Pieniny, VIII.

Odontomyia microleon (LINNAEUS)

*Pomorze Szczecińskie, V (SCHROEDER 1910); *okolice Słupska, IV-V (KARL 1935); Międzyrzecz, Dolny Śląsk (SCHINER 1855).

Odontomyia ornata (MEIGEN)

*Okolice Szczecina, V-VI (SCHROEDER 1910); *okolice Słupska, V-VII (KARL 1935); Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Pojezierze Mazurskie

(HAGEN 1849, CZWALINA 1893); okolice Poznania (LOEW 1840); okolice Wrocławia (SCHINER 1855); południowa Polska (NOWICKI 1873).

Kołobrzeg, VII; Warszawa-Radość, VI; Skierniewice, VI; dolina Nidy – Młodzawy, VI.

Odontomyia tigrina (FABRICIUS)

*Pomorze Szczecińskie, V–VII (SCHROEDER 1910); *okolice Słupska, V–VII (KARL 1935); Pojezierze Mazurskie (HAGEN 1849); Puszcza Białowieska, V (SACK 1925); okolice Poznania (LOEW 1840); okolice Wrocławia (SCHINER 1855); południowa Polska (NOWICKI 1873).

Dolny Śląsk; dolina Nidy – Krzyżanowice, Młodzawy, las Dębina, V–VI; Tarnobrzeg, V.

Odontomyia viridula (FABRICIUS)

*Pomorze Szczecińskie, VI–VIII (SCHROEDER 1910); *Pojezierze Pomorskie, V–VII (KARL 1935); Sopot, Oliwa, Ostróda (CZWALINA 1893); Pojezierze Mazurskie (HAGEN 1849); Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Puszcza Białowieska, VII–VIII (SACK 1925); okolice Poznania (LOEW 1840); Chodecz pow. Włocławek, *Warszawa, *Skierniewice, Ojców, VI–VII (SZNABL 1881); okolice Krakowa, VI (BOBEK 1893); Kotlina Sądecka (GRZEGORZEK 1873); południowa Polska (NOWICKI 1873); okolice Przemyśla, VII (BOBEK 1894); Tatry, VII (LOEW 1870, BOBEK 1890, NOWICKI 1873).

Puszcza Kampinoska, Sochaczew, VI–VIII; dolina Nidy, VI–VII; Wrocław-Swojec, VI.

Podrodzina *Clitellarinae*

Lasiopa villosa (FABRICIUS)

Dolny Śląsk (SCHINER 1855).

Nemotelus globuliceps LOEW

Okolice Poznania (SCHINER 1855); *Ciechocinek, VI–VIII (SZNABL 1881).

Nemotelus nigrinus FALLÉN

*Okolice Szczecina, V–VI (SCHROEDER 1910); *okolice Słupska, V–VII (KARL 1935); Sopot, Oliwa (CZWALINA 1893); Pojezierze Mazurskie (HAGEN 1849); okolice Poznania (LOEW 1840); Ciechocinek, Warszawa, Skierniewice, VI–VIII (SZNABL 1881); Dolny Śląsk (SCHINER 1855); okolice Krakowa (NOWICKI 1873); Tatry (LOEW 1870, NOWICKI 1873).

Puszcza Kampinoska, VII; dolina Nidy, VI–VII; Szklarska Poręba, VII.

Nemotelus notatus ZETTERSTEDT

*Międzywodzie pod Szczecinem, VII (SCHROEDER 1911); *okolice Słupska, VIII (KARL 1935); *Ciechocinek, VI-VIII (SZNABL 1881).

Okolice Szczecina, VI; Busko-Owczary, VI.

Nemotelus pantherinus (LINNAEUS)

*Okolice Szczecina – Gardziec, Międzywodzie, VI-VII (SCHROEDER 1910); *Pojezierze Pomorskie, VI-VII (KARL 1935); okolice Poznania (LOEW 1840); Warszawa, Skierniewice, VI-VIII (SZNABL 1881); okolice Wrocławia (SCHINER 1855); okolice Krakowa, VI (BOBEK 1893); Kotlina Sądecka (GRZEGORZEK 1873); południowa Polska (NOWICKI 1873); Przemyśl, VI (BOBEK 1894).

Puszcza Kampinoska, VI-VII; dolina Nidy, V-VI.

Nemotelus uliginosus (LINNAEUS)

*Międzywodzie, okolice Szczecina, VI-VII (SCHROEDER 1910, 1911); Pojezierze Mazurskie (HAGEN 1849, CZWALINA 1893); okolice Poznania (LOEW 1840); *Ciechocinek, VI-VIII (SZNABL 1881); okolice Wrocławia (SCHINER 1855).

Słupsk, VI, leg. O. KARL; Ustka, VIII; Szklarska Poręba, VI-VII; Busko-Owczary, VI.

Ephippiomyia ephippium (FABRICIUS)

*Okolice Szczecina, V-VI (SCHROEDER 1910, KARL 1935); Pojezierze Mazurskie (CZWALINA 1893); *Słubice nad Odrą, 1 ♀; okolice Wrocławia, przedgórze dolnośląskie (SCHINER 1855); Kotlina Sądecka (GRZEGORZEK 1873); południowa Polska (NOWICKI 1873).

Dolny Śląsk – Muszkowice, V, leg. J. W. PUŁAWSKI; Dolina Nidy – Dębina koło Młodzaw, VI.

Oxycera calceata LOEW

*Okolice Słupska, VII (KARL 1935).

Oxycera dives LOEW

Dolny Śląsk – Duszniki (SCHINER 1855); Kotlina Sądecka (GRZEGORZEK 1873); Tatry (LOEW 1870, NOWICKI 1873); Bieszczady (BAŃKOWSKA 1971).

Pieniny – Trzy Korony, 1 ♀, 10 VII 1957 leg. A. GOLJAN.

Oxycera falleni STAEGER

*Okolice Słupska, VII–VIII (KARL 1935); Pojezierze Mazurskie (HAGEN 1849); okolice Poznania (SCHINER 1855); Chodecz pow. Włocławek, VI–VII (SZNABL 1881); Dolny Śląsk (SCHINER 1855).

Okolice Szczecina, VII, leg. SCHROEDER.

Oxycera formosa MEIGEN

*Okolice Słupska (KARL 1935); Sopot, Oliwa (CZVALINA 1893); okolice Głogowa (SCHINER 1855).

Okolice Szczecina, VII, leg. SCHROEDER.

Oxycera leonina (PANZER)

*Okolice Szczecina, VII (SCHROEDER 1910); *okolice Słupska, VII (KARL 1935); Pojezierze Mazurskie (CZVALINA 1893); okolice Poznania (LOEW 1840); Dolny Śląsk (SCHINER 1855); południowa Polska (NOWICKI 1873); okolice Krakowa, VIII (BOBEK 1893); Kotlina Sądecka (GRZEGORZEK 1873), okolice Przemysła, VI (BOBEK 1894).

Słubice nad Odrą, 1 ♂, 1 ♀ leg. M. P. RIEDEL; Dolina Nidy, 1 ♀, 26 VIII 1956.

Oxycera meigeni STAEGER

*Okolice Szczecina, VII (SCHROEDER 1910); *okolice Słupska, VII–VIII (KARL 1935); Sopot, Oliwa (CZVALINA 1893); Pojezierze Mazurskie (HAGEN 1849); Chodecz pow. Włocławek (SZNABL 1881); okolice Poznania (Mosty Wielkie), Dolny Śląsk (SCHINER 1855); Bieszczady (BAŃKOWSKA 1971).

Warszawa, 1 ♀, 7 VII 1962.

Oxycera pardalina MEIGEN

*Słupsk, 1 ♀, 10 VII 1912 (SCHROEDER 1913).

Oxycera pulchella MEIGEN

Słubice nad Odrą, 1 ♂, 1 ♀, leg. M. P. RIEDEL.

Oxycera pygmaea (FALLÉN)

Tatry (LOEW 1870, NOWICKI 1873).

Oxycera terminata MEIGEN

Kotlina Sądecka (GRZEGORZEK 1873).

Oxycera trilineata (FABRICIUS)

*Okolice Szczecina, VI-VII (SCHROEDER 1910); *okolice Słupska, VII (KARL 1935); Sopot, Oliwa, Pojezierze Mazurskie (CZVALINA 1893, HAGEN 1849); okolice Poznania (LOEW 1840); Ciechocinek, Skierniewice, VI-VIII (SZNABL 1881); Kotlina Sądecka (GRZEGORZEK 1873); południowa Polska (NOWICKI 1873).

Warszawa-Wola, VI; dolina Nidy – Bogucice, Krzyżanowice, VI-VII.

Podrodzina Pachygasterinae*Pachygaster atra* (PANZER)

*Okolice Szczecina, 3 VII 1910 (SCHROEDER 1911, KARL 1935); Sopot, Oliwa (CZVALINA 1893); Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); okolice Poznania (LOEW 1840); Warszawa-Królikarnia, Ojców (SZNABL 1881); Dolny Śląsk (SCHINER 1855); Kotlina Sądecka (GRZEGORZEK 1873); Przemyśl, VI (BOBEK 1894); południowa Polska (NOWICKI 1873).

Puszcza Kampinoska, VII; dolina Nidy – rezerwat Grabowiec, VI.

Pachygaster leachii CURTIS

Okolice Szczecina, VII, leg. G. SCHROEDER.

Pachygaster minutissima ZETTERSTEDT

*Słupsk, Ustka, VII (KARL 1935); Tatry (LOEW 1870, NOWICKI 1873).

Podrodzina Geosarginae*Microchrysa cyaneiventris* (ZETTERSTEDT)

Ustka, 1 ♀ 15 VII 1924 leg. O. KARL.

Microchrysa flavicornis (MEIGEN)

*Okolice Słupska, Ustka, VI-VII (KARL 1935); Pojezierze Mazurskie (CZVALINA 1893); *Ciechocinek, VI-IX, Warszawa, Skierniewice (SZNABL 1881); okolice Krakowa (NOWICKI 1873); Kotlina Sądecka (GRZEGORZEK 1873).

Microchrysa polita (LINNAEUS)

*Pojezierze Pomorskie V-VIII (SCHROEDER 1910, KARL 1935); Sopot, Oliwa (CZVALINA 1893); Pojezierze Mazurskie (HAGEN 1849); okolice Poznania (LOEW 1840); Puszcza Białowieska, VII (SACK 1925); Ciechocinek, VI-VII; Chodecz pow. Włocławek, *Skierniewice (SZNABL 1881); Dolny Śląsk (SCHINER 1855); okolice Krakowa, VII (BOBEK 1893); Kotlina Sądecka (GRZEGORZEK 1873); południowa Polska (NOWICKI 1873).

Kołobrzeg, VII; Warszawa, VII; dolina Nidy - Krzyżanowice, VI.

Geosargus cuprarius (LINNAEUS)

*Pojezierze Szczecińskie, V-VIII (SCHROEDER 1910); *okolice Słupska (KARL 1935); Sopot, Oliwa, Gdańsk, Pojezierze Mazurskie (CZVALINA 1893); Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); okolice Poznania (LOEW 1840); Puszcza Białowieska, VII-VIII (SACK 1925); Ciechocinek, VII-IX, Chodecz pow. Włocławek, *Warszawa, *Skierniewice (SZNABL 1881); Dolny Śląsk (SCHINER 1855); okolice Krakowa, V-VI (BOBEK 1893); Kotlina Sądecka (GRZEGORZEK 1873); południowa Polska, Karpaty (NOWICKI 1873); Tatry (LOEW 1970, NOWICKI 1873, BOBEK 1890); Bieszczady (BAŃKOWSKA 1971).

Dolina Nidy, VI-VIII.

Geosargus flavipes (MEIGEN)

Pojezierze Mazurskie (HAGEN 1849, CZVALINA 1893).

Geosargus iridatus (SCOPOLI)

Pobrzeże Bałtyku - Gardziec, Darłowo, VI (SCHROEDER 1910, 1911); *Słupsk, VI-VIII (KARL 1935); Pojezierze Mazurskie (CZVALINA 1873); okolice Poznania (LOEW 1840); Dolny Śląsk (SCHINER 1855); Kotlina Sądecka (GRZEGORZEK 1873, NOWICKI 1873); Karpaty (NOWICKI 1873); PRZEMYŚL, VII (BOBEK 1894); Tatry (LOEW 1870, NOWICKI 1873); Bieszczady (BAŃKOWSKA 1971).

Duszniki.

Geosargus splendens (MEIGEN)

Bieszczady (BAŃKOWSKA 1971).

Chrysochroma bipunctatum (SCOPOLI)

Puszcza Białowieska, 1 okaz, IX (SACK 1925).

Chloromyia formosa (SCOPOLI)

*Pojezierze Szczecińskie, VI-IX (SCHROEDER 1910); *Pojezierze Pomorskie, V-IX (KARL 1935); Sopot, Oliwa (CZVALINA 1893); Pojezierze Mazurskie (HAGEN 1849); okolice Poznania (LOEW 1840); *Warszawa, *Skierniewice, Ojców, VI-VII (SZNABL 1881); Dolny Śląsk (SCHINER 1855); okolice Krakowa, VI (BOBEK 1893); Kotlina Sądecka (GRZEGORZEK 1873); okolice Przemyśla, VI-VII (BOBEK 1894); Tatry, VII (LOEW 1870, NOWICKI 1873, BOBEK 1890); południowa Polska (NOWICKI 1873); Bieszczady (BAŃKOWSKA 1971).

Puszcza Kampinowska, Sochaczew, VI-VII; Puławy, VI; dolina Nidy, VI-VIII; Cieszyn, VII; Pieniny, VIII.

Chloromyia melampogon (ZELLER)

Okolice Poznania (SCHINER 1855).

Institut Zoologii PAN
Wilcza 64
00-679 Warszawa

PIŚMIENNICTWO

- BAŃKOWSKA R. 1971. *Stratiomyidae* (Diptera) Bieszczadów. Fragm. faun., Warszawa, 17, 16: 395-400.
- BOBEK K. 1890. Przyczynek do fauny muchówek tatrzańskich. Spraw. Kom. fizyogr., Kraków, 25: (218)-(242).
- BOBEK K. 1893. Przyczynek do fauny muchówek Krakowskiego okręgu. Spraw. Kom. fizyogr., Kraków, 28: 8-28.
- BOBEK K. 1894. Przyczynek do fauny muchówek okolicy Przemyśla. Spraw. Kom. fizyogr., Kraków, 29: 142-167.
- CZVALINA G. 1893. Neues Verzeichnis der Fliegen Ost- und Westpreussens. Osterprogr. Altstädt. Gymn., 9 Beil., Königsberg, (2) + 36 pp.
- GRZEGORZEK A. 1873. Uebersicht der bis jetzt in der Sandezer Gegend West-Galiziens gesammelten Dipteren. Verh. zool.-bot. Ges., Wien, 23: 25-36.
- HAGEN H. 1849. Preussische Dipteren. Neue preuss. Prov.-bl., Königsberg, 42: 231-235.
- KARL O. 1935. Die Fliegenfauna Pommerns. *Diptera Brachycera*. Stettin. ent. Ztg., Stettin, 96: 106-130.
- LINDNER E. 1938. *Stratiomyidae*. W: LINDNER E. „Die Fliegen der Palaearktischen Region”, IV, 1, 18. Stuttgart, 218 pp., I-VII tt.
- LÖW H. 1840. Ueber die im Grossherzogthum Posen aufgefundenen Zweyflügler; ein Beytrag zur genaueren kritischen Bestimmung der europäischen Arten. Isis, Leipzig, 1840: 512-584.
- LOEW H. 1870. Ueber die bisher auf der Galizischen Seite des Tatragebirges beobachteten Dipteren. Kraków, 18 pp.
- NOWICKI M. 1873. Beiträge zur Kenntniss der Dipterenfauna Galiziens. Krakau, 35 pp.
- RÜBSAAMEN Ew. H. 1901. Bericht über meine Reisen durch die Tucheler Heide in den Jahren 1896 und 1897. Schr. naturf. Ges., Danzig, NF, 10: 1-70.

- SACK P. 1925. Die Zweiflügler des Urwaldes von Bialowies. Abh. mat.-naturw. Abt. bayer. Akad. Wiss., München, 5, Suppl.: 259-277.
- SCHNER R. J. 1855. *Diptera austriaca*. Aufzählung aller im Kaiserthume Oesterreich bisher aufgefundenen Zweiflügler. II. Die österreichischen Stratiomyden und Xylophagiden. Verh. zool.-bot. Ver. Wien, Wien, 5, Abh.: 613-682.
- SCHNEIDER W. G. 1852. Bericht über die Verhandlungen der entomologischen Section im Jahre 1852 von GRAVENHORST. II. *Diptera*. Abh. schles. Ges. vaterl. Cult., Breslau, 30: 95-97.
- SCHOLZ H. 1850. Beiträge zur Kunde der schlesischen Zweiflügler. Z. Ent., Breslau, 4: 35-40.
- SCHOLZ H. 1851. Beiträge zur Kunde der schlesischen Zweiflügler. Z. Ent., Breslau, 5: 41-60.
- SCHROEDER G. 1910. Beiträge zur Dipteren-Fauna Pommerns. II. Stettin. ent. Ztg., Stettin, 71: 383-396.
- SCHROEDER G. 1911. Beiträge zur Dipteren-Fauna Pommerns. III. Stettin. ent. Ztg., Stettin, 72: 343-368.
- SCHROEDER G. 1912. Beiträge zur Dipteren-Fauna Pommerns. IV. Stettin. ent. Ztg., Stettin, 73: 179-205.
- SCHROEDER G. 1913. Beiträge zur Dipteren-Fauna Pommerns. V. Stettin. ent. Ztg., Stettin, [74]: 156-173.
- SCHUMMEL Th. E. 1839. *Syrphus conopseus* und *Stratiomys Hydrodromia*, neu für Schlesien. Uebers. Arb. Veränd. schles. Ges. vaterl. Cult., Breslau, (1838) 1839, p. 64.
- SZNABL J. 1881. Spis owadów dwuskrzydłych (*Diptera*) zebranych w Królestwie Polskiem i gubernii Mińskiej. Pam. fizjogr., Warszawa, 1: 357-390.

РЕЗЮМЕ

[Заглавие: Фаунистический обзор *Stratiomyidae* (*Diptera*) Польши]

Автор приводит список 58 видов *Stratiomyidae* констатированных до настоящего времени в Польше. Семь из них встречаются только в горах. Это: *Acanthomyia dubia*, *Beris geniculata*, *Stratiomys concinna*, *S. ruficornis sublunata*, *Oxycera dives*, *O. pygmaea* и *O. terminata*. Местонахождения трех видов: *Stratiomys concinna*, *S. ruficornis* и *Lasiopa villosa*, констатированные в Польше, являются наиболее северными пунктами их ареала.

Звездочка в списке означает, что материалы, послужившие основой для публикации, были исследованы автором или же, что материалы собраны в приведенной местности. Новые местонахождения выделены петитом.

SUMMARY

[Title: A faunistic review of *Stratiomyidae* (*Diptera*) of Poland]

The author lists 58 species of *Stratiomyidae* found in Poland till now. Seven species (*Acanthomyia dubia*, *Beris geniculata*, *Stratiomys concinna*, *S. ruficornis sublunata*, *Oxycera dives*, *O. pygmaea* and *O. terminalis*) occur exclusively in mountains. Three species (*Stratiomys concinna*, *S. ruficornis sublunata* and *Lasiopa villosa*) have in Poland the most northern stations of their distribution.

An astrisk before the localities denotes that either the original material or specimens collected in the same place were examined by the author. New stations are printed in brevier.

Redaktor pracy — dr W. Mikołajczyk

Państwowe Wydawnictwo Naukowe — Warszawa 1974
Nakład 870 + 90 egz. Ark. wyd. 1; druk. 7/8. Papier druk. sat. kl. III 80 g B1. Cena zł 8, —
Nr zam. 545/74 — P-15 — Wrocławska Drukarnia Naukowa

